

Consultatiedocument Wet pensioenverdeling bij scheiding 2021: is dit de gewenste stap vooruit?

EB 2019/37

De Wet verevening pensioenrechten bij scheiding (Wvps) bestaat bijna 25 jaar en is inmiddels tweemaal geëvalueerd. Uit de laatste evaluatie in 2017/2018 volgt dat de beoogde uitwerking van de Wvps – uitvoering van de verdeling via de pensioenuitvoerder – onvoldoende uit de verf komt. Daarnaast lijkt de wetgever inmiddels de voorkeur te geven aan meer onafhankelijkheid tussen de ex-partners. Om dit te verbeteren en te bewerkstelligen wordt de wetgeving rondom pensioenverdeling bij scheiding ingrijpend gewijzigd. De bedoeling is dat met ingang van 1 januari 2021 de Wet pensioenverdeling bij scheiding 2021 (Wet PVS 2021) in werking treedt. Met de invoering van de Wet PVS 2021 ontstaat een nieuwe standaard pensioenverdeling bij scheiding: standaard conversie in plaats van standaard verevening. Op 10 december 2018 is het consultatiedocument Wet pensioenverdeling bij scheiding 2021 (hierna: Wet PVS 2021) gepubliceerd. In deze bijdrage becommentariëren wij de belangrijkste punten uit het consultatiedocument en geven wij enkele verbetervoorstellen.

1. Inleiding

Het verdelen van pensioen bij scheiding is complex. Bovendien is het met veel emotie omgeven. Beslissingen rondom de wijze van pensioenverdeling hebben meestal pas hun uitwerking op de lange(re) termijn. Dat roept de vraag op of er altijd een weloverwogen keuze wordt gemaakt voor een bepaalde afwikkeling. De wijze waarop de wettelijke regeling in elkaar zit, is daarmee van invloed op.

Een belangrijke oorzaak voor de complexiteit van pensioenverdeling bij scheiding is het feit dat deze wordt geregeld in twee verschillende wetten, die onderling op veel punten verschillen. Verdeling van ouderdomspensioen is geregeld in de Wvps. Verdeling van partnerpensioen is geregeld in de Pensioenwet (hierna: PW).

In navolgend schema hebben wij de kern van de huidige systematiek rondom pensioenverdeling bij scheiding weergegeven.

	Af te splitsen partnerpensioen	Te verevenen ouderdomspensioen
Verdeling via pensioenuitvoerder	Automatisch (tenzij)	Op verzoek van deelnemer of ex- echtgenoot/ ex-geregistreerd partner via meldingsformulier
Voor wie?	Echtgenoten, geregistreerd partners en ongehuwd samenwonenden	Alleen echtgenoten en geregistreerd partners
Over welke periode?	Huwelijkse en vóór-huwelijkse periode	Huwelijkse periode
Sinds wanneer?	1973 (ongehuwd samenwonenden sinds 2007)	1995
Welke wet?	Art. 57 PW (voor dga sinds 2007: Wvps)	Wvps

De Wvps en art. 57 PW zijn regelend recht. Afwijkingen zijn onder voorwaarden mogelijk, waarbij kan worden gedacht aan een andere verdelingsperiode, een ander verdelingspercentage of conversie. Bij dit laatste zet de ex-partner het vereveningsrecht en het bijzonder partnerpensioen om in een eigen ouderdomspensioen. Voor afwijkingen van de standaard is telkens de instemming van beide ex-partners vereist.

2. Evaluatie Wvps

Bij het opstellen van wettelijke regels rondom de verdeling van pensioen bij scheiding gaat het om het afwegen van de belangen van de deelnemer/verdelingsplichtige en de ex-partner/verdelingsgerechtigde. De vraag wat als “fair” wordt beschouwd, is daarbij niet in algemene uitgangspunten te vangen. Regels over de verdeling van pensioen bij scheiding beogen bepaalde groepen personen te beschermen die zonder deze regels het risico lopen na een scheiding zonder pensioen achter te blijven. Door het inbouwen van een automatische standaard worden partijen met een zwakkere onderhandelingspositie in beginsel beschermd. In individuele gevallen kan een automatische standaard echter ook leiden tot “unfaire” uitkomsten. Bijvoorbeeld wanneer een vereveningsgerechtigde met vermogen maar zonder eigen pensioenopbouw een verevend pensioendeel opeist van de vereveningsplichtige zonder vermogen maar

¹ Renske Biezeveld is beleidsadviseur bij pensioenuitvoerder MN. Jurgen Holtermans is fiscalist en collaborative professional bij Hendrixx en Bakker. Paul Alvers is secretaris van de ombudsman pensioenen. Voor alle auteurs van deze bijdrage geldt dat deze bijdrage op persoonlijke titel is geschreven.

met pensioenopbouw. Of wanneer de ene ex-partner één grote pensioenaanspraak heeft opgebouwd, die in aanmerking komt voor verevening, terwijl de andere ex-partner een aantal aanspraken onder de afkoopgrens heeft opgebouwd, die zodoende niet in aanmerking komen voor verevening.

De Wvps is onlangs voor de tweede keer geëvalueerd. De belangrijkste conclusie is dat relatief weinig gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid om pensioen te verdelen via de pensioenuitvoerder. Uit onderzoek onder pensioenuitvoerders volgt dat het meldingsformulier in opvallend weinig situaties is ingediend; slechts in 30% tot 50% van de gevallen. Bovendien is de regelgeving complex en zijn ook bij de scheiding betrokken scheidingsprofessionals vaak onvoldoende op de hoogte van wet- en regelgeving. De evaluatie heeft ertoe geleid dat de wettelijke regeling rondom het verdelen van pensioen bij scheiding ingrijpend wordt aangepast. Daartoe is op 10 december 2018 het consultatiedocument Wet PVS 2021 gepubliceerd. In dit wetsvoorstel wordt ook aandacht besteed aan de “unfaire” uitkomsten die de huidige Wvps tot gevolg kan hebben.

3. Consultatiedocument Wet PVS 2021

De Wet PVS 2021 zal bestaan naast de Wvps, omdat de pensioenverdeling bij scheidingen van vóór de inwerkingtreding van de Wet PVS 2021 onverminderd op grond van de Wvps worden afgewikkeld. De Wet PVS 2021 zal zodoende uitsluitend van toepassing zijn op scheidingen op of ná 1 januari 2021.

3.1 *Conversie wordt de nieuwe standaard*

Conversie in een zelfstandig ouderdomspensioen ten behoeve van de verdelingsgerechtigde wordt de nieuwe standaardregeling. Uitgangspunt voor de standaardconversie is dat de helft van het tijdens het huwelijk opgebouwde ouderdomspensioen en de helft van het tijdens het huwelijk opgebouwde partnerpensioen worden omgezet in een zelfstandig ouderdomspensioen voor de verdelingsgerechtigde.

Het indienen van een meldingsformulier is niet langer nodig. De pensioenuitvoerders worden verplicht de pensioenverdeling op basis van standaardconversie op te starten, zodra zij uit de basisregistratie personen informatie ontvangen omtrent een scheiding. Standaardconversie vindt automatisch plaats nadat de reactieperiode van zes maanden ná de scheiding is verlopen, tenzij de ex-partners binnen deze reactieperiode aan de pensioenuitvoerder laten weten dat zij een andere pensioenverdeling zijn overeengekomen. Indien de ex-partners de toepassing van de Wet PVS 2021 hebben uitgesloten of van de standaardconversie afwijkende afspraken hebben gemaakt, zoals een afwijkende verdelingsperiode of een afwijkend verdelingspercentage, dan wel keuze voor verevening, dienen de ex-partners een gewaarmerkt afschrift of uittreksel van de akte huwelijkse voorwaarden of echtscheidingsconvenant aan de pensioenuitvoerder over te leggen. Ten behoeve van uniformiteit

vindt de conversie daarbij plaats tegen nog nader vast te stellen uniforme rekenregels.

Indien de ex-partners binnen zes maanden ná de scheiding hertrouwen, vindt geen conversie plaats.

In geval van standaardconversie is geen instemming van de pensioenuitvoerder vereist. De pensioenuitvoerder moet de standaardconversie op grond van de wet verplicht uitvoeren. Een afwijkende verdelingsperiode of een afwijkend verdelingspercentage is slechts geldig indien de pensioenuitvoerder hiermee instemt. Dit is zowel het geval indien wordt gekozen voor conversie als indien wordt gekozen voor verevening (zie hierna).

Indien de ex-partners in geval van conversie een afwijkende verdelingsperiode overeenkomen, geldt deze afwijkende verdelingsperiode zowel voor het ouderdomspensioen als voor het partnerpensioen. In geval van verevening kan de verdelingsperiode voor het ouderdomspensioen wel afwijken van de verdelingsperiode voor het partnerpensioen.

3.1.1 *Ons commentaar*

Een termijn van zes maanden om een afwijkende verdeling overeen te komen en door te geven aan de pensioenuitvoerder is kort. Dit kan ertoe leiden dat degene die pensioen heeft opgebouwd een gedeelte van dit pensioen onherroepelijk kwijt raakt, terwijl er geen actieve handeling plaatsvindt.

In de huidige praktijk werken sommige pensioenuitvoerders ook ná de termijn waarbinnen het meldingsformulier moet zijn ingediend mee aan gesplitste uitbetaling van het ouderdomspensioen. Daarbij wordt in het algemeen wel de voorwaarde gesteld dat beide ex-partners hun instemming verlenen. Conversie als default is echter onomkeerbaar. Het later alsnog maken van afwijkende afspraken, leidt dan niet tot een verplichting voor pensioenuitvoerders om mee te werken aan deze afwijkende afspraken.

Doordat in de Wvps de verdelingsgerechtigde standaard recht kan doen gelden op een deel van het pensioen van de verdelingsplichtige, kan een verdelingsgerechtigde op een later moment ná de scheiding alsnog een deel van het pensioen opeisen wanneer de afspraken niet, of niet correct in een echtscheidingsconvenant zijn vastgelegd. Onder de Wet PVS 2021 geldt dit niet voor de automatische standaardconversie. Dit betekent dat het de voorkeur heeft dat partners al voorafgaand aan de scheiding afspraken maken over de verdeling van pensioen. Een verplichte pensioenparagraaf in een echtscheidingsconvenant zou daarbij behulpzaam zijn. Dit dwingt aanstaande ex-partners om de afspraken over pensioenverdeling niet uit te stellen tot een later tijdstip.

Daarnaast bevordert een verplichte pensioenparagraaf die wordt opgesteld voorafgaand aan de scheiding dat de ex-partners ook nadenken over bijvoorbeeld de gevolgen van het wegvalen van een eventuele alimentatieverplichting in

het geval van overlijden van de verdelingsplichtige. Als er geen verplichte pensioenparagraaf bij scheiding is, zal een reactietermijn van zes maanden kort zijn om afwijkende voorwaarden tussen betrokkenen te maken.

3.2 Verevening als keuzemogelijkheid

De ex-partners kunnen afwijken van de standaardregeling (conversie) en in plaats daarvan kiezen voor verevening van het ouderdomspensioen en behoud van het bijzonder partnerpensioen. Daarvoor is vereist dat de ex-partners gezamenlijk de pensioenuitvoerder binnen zes maanden ná de scheiding schriftelijk omtrent deze keuze informeren, onder overlegging van een gewaarmerkt afschrift of uittreksel van de akte huwelijkse voorwaarden of echtscheidingsconvenant waarin de afwijking van de standaardregeling is overeengekomen. Het recht op uitbetaling van het deel van het ouderdomspensioen bestaat dan jegens de pensioenuitvoerder.

In geval van een reeds ingegaan pensioen moet een eventuele afwijking van de standaardregeling binnen twee maanden worden gemeld. Zo nodig corrigeert de pensioenuitvoerder dan zelf de reeds uitgekeerde pensioenen.

De belangrijkste reden voor de wetgever om verevening in stand te houden naast conversie is de behoefte aan "alimentatievervanging" voor een ex-partner in geval van overlijden van de deelnemer. Bij verevening van het ouderdomspensioen blijft een bijzonder partnerpensioen in stand voor de ex-partner.

3.2.1 *Ons commentaar*

Het bieden van een keuze tussen conversie en verevening maakt verdeling een stuk ingewikkelder en biedt volgens ons weinig voordelen. Daarnaast is onduidelijk of in de Wet PVS 2021 de verdelingsplichtige bij conversie een compensatie krijgt voor het feit dat het ouderdomspensioen niet terugvloeit naar de verdelingsplichtige, zoals nu gebruikelijk is bij verevening. De wetgever hanteert als uitgangspunt dat er geen financiële prikkel moet zijn om te kiezen voor conversie dan wel verevening. In geval van standaardconversie wordt daarom de helft van de totale pensioenwaarde aangewend ten behoeve van een eigen ouderdomspensioen voor de verdelingsgerechtigde. Daarbij is het de bedoeling dat met sekseneutrale tarieven wordt gerekend, zodat van een conversievoordeel voor de verdelingsplichtige geen sprake meer lijkt te zijn.

Conversie vergroot de onafhankelijkheid en het handelingsperspectief van de verdelingsgerechtigde. Die is dan niet langer afhankelijk van het leven van de verdelingsplichtige. Bovendien kan de verdelingsgerechtigde bij conversie zelf bepalen op welk moment het pensioen ingaat. Bij verevening blijft de afhankelijkheid in stand.

Bijzonder partnerpensioen als alimentatievervanging is in veel gevallen een schijnoplossing. In het wetsvoorstel wordt de hoogte van het bijzonder partnerpensioen teruggebracht

tot de helft van het gedurende de huwelijkse periode opgebouwde partnerpensioen. Bijzonder partnerpensioen zal daardoor veelal onvoldoende zijn als compensatie voor het wegvallen van alimentatie, zeker bij scheiding op jongere leeftijd. In pensioenregelingen met een partnerpensioen op risicobasis is sowieso geen sprake van bijzonder partnerpensioen. Het wegvallen van alimentatie wordt dan niet gecompenseerd via het partnerpensioen. Voor dergelijke situaties biedt conversie juist wel voordelen, omdat er dan altijd een eigen ouderdomspensioen wordt uitgekeerd, uiteindelijk ook als de verdelingsplichtige is overleden vóórdat deze de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt.

Op de verzekeringsmarkt worden alimentatieverzekeringen aangeboden. Er bestaat dus een alternatief voor bijzonder partnerpensioen als alimentatievervanging.

In veel huwelijkse voorwaarden is opgenomen dat ouderdomspensioen wordt verdeeld (of niet) op basis van de Wvps. Volgens het consultatiedocument is dit een argument om ook in de nieuwe wet de mogelijkheid van verevening te handhaven. De Wvps is vanaf 1 januari 2021 echter niet meer van toepassing voor scheidingen op of ná deze datum. Het is daarom de vraag wat een verwijzing naar de alsdan niet meer van toepassing zijnde Wvps in bestaande huwelijkse voorwaarden waard is. Dit vinden wij daarom geen valide argument om verevening in stand te houden als alternatief voor conversie.

Automatisering, inregelen in pensioenplanners en communicatie over verdeling van pensioen bij scheiding zal eenvoudiger zijn wanneer geen keuze meer wordt geboden voor verevening, maar alleen nog de mogelijkheid van conversie bestaat.

Feitelijk vindt bij een premieovereenkomst of een kapitaalovereenkomst ook nu al altijd conversie plaats (de waarde van het kapitaal opgebouwd tijdens huwelijkse periode wordt 50/50 verdeeld). Dat is anders dan bij uitkeringsovereenkomsten, waar in geval van verevening niet de waarde wordt verdeeld maar de aanspraak. Uit oogpunt van consistentie tussen DB-regelingen en DC-regelingen is het daarom beter om ook bij DB-regelingen alleen conversie aan te bieden.

3.3 *Beperkte verdeling van het partnerpensioen*

In het wetsvoorstel zal standaard alleen het partnerpensioen dat is opgebouwd gedurende de huwelijkse periode of de relatie worden bestemd voor de gewezen partner. Bovendien wordt dit partnerpensioen bij helft verdeeld, net zoals het ouderdomspensioen.

3.3.1 *Conversie soms niet mogelijk vanwege andere behandeling van partnerpensioen*

Naast verevening als keuzemogelijkheid is in een aantal situaties verevening de enige manier om pensioen te verdelven, omdat conversie dan volgens het wetsvoorstel niet mogelijk is. Dit hangt samen met het idee dat partnerpensioen anders behandeld moet worden dan ouderdomspensioen.

Ten eerste is dit het geval indien de scheiding niet in de basisregistratie personen wordt opgenomen, zoals in geval van scheiding van tafel en bed of in geval van een scheiding in het buitenland. Indien de scheiding in dergelijke situaties binnen één jaar ná de scheiding bij de pensioenuitvoerder wordt gemeld, bestaat het recht op uitbetaling van het deel van het ouderdomspensioen in deze situaties jegens de pensioenuitvoerder. Wordt de scheiding niet of pas meer dan een jaar ná de scheiding bij de pensioenuitvoerder gemeld, dan bestaat het recht op uitbetaling van het deel van het ouderdomspensioen uitsluitend jegens de verdelingsplichtige.

Bij verdeling van een buitenlandse pensioenregeling bestaat het recht op uitbetaling uitsluitend jegens de verdelingsplichtige.

Ook ongehuwd samenwonende ex-partners kunnen niet kiezen voor conversie. Voor hen geldt de Wet PVS 2021 niet. De ongehuwd samenwonende ex-partners dienen de beëindiging van hun relatie uitdrukkelijk te melden aan de pensioenuitvoerder. Een dergelijke relatie is immers niet opgenomen in de basisregistratie personen zodat de beëindiging van een dergelijke relatie niet vanuit de basisregistratie personen aan de pensioenuitvoerder wordt doorgegeven.

3.3.2 *Ons commentaar*

De wettelijke bepaling dat partnerpensioen anders wordt behandeld dan ouderdomspensioen in geval van scheiding gaat terug op een perceptie van partnerpensioen die inmiddels achterhaald is. In de memorie van toelichting bij de Wvps uit 1990 is met betrekking tot het ouderdomspensioen vermeld:

“... opbouw van pensioenrechten tijdens de huwelijksperiode een inspanning is van beide huwelijkspartners, die er op gericht is te bereiken dat zij beiden kunnen genieten van een redelijke ouderdagsvoorziening.”

Voor partnerpensioen is in dezelfde memorie van toelichting vermeld:

“... dat het nabestaandenpensioen is gegrond op de solidariteitsgedachte: alle deelnemers aan het pensioenfonds betalen er aan mee. Er is dus niet in dezelfde mate als bij het ouderdomspensioen sprake van een duidelijk verband met de gemeenschappelijke inspanning van beide huwelijkspartners. Het nabestaandenpensioen is bovendien niet voor beide echtgenoten voor hun gezamenlijke oude dag (zoals het ouderdomspensioen) maar slechts voor de langstlevende echtgenoot.”

Zeker sinds het ontstaan van de mogelijkheid om partnerpensioen uit te ruilen in extra ouderdomspensioen is deze visie op partnerpensioen niet goed houdbaar meer.

Het consultatiedocument gaat hier in zoverre in mee, dat ook partnerpensioen standaard 50/50 wordt verdeeld. Bovendien krijgt de ex-partner standaard slechts de helft van de tijdens de huwelijksperiode of de relatie opgebouwde

aanspraken op partnerpensioen. Hiermee is tevens beoogd aansluiting te vinden bij het huidige huwelijksvermogensrecht, waarbij de huwelijksgemeenschap nadrukkelijker aansluit op de huwelijksperiode.

Bij scheiding van tafel en bed geldt het huwelijksvermogensrecht wel. Omdat volgens de nieuwe perceptie van partnerpensioen ook het partnerpensioen valt onder het huwelijksvermogensrecht, lijkt het ons logisch dat ook bij scheiding van tafel en bed het partnerpensioen kan worden verdeeld. En dat maakt dan ook conversie bij scheiding van tafel en bed mogelijk.

Voor ongehuwd samenwonenden geldt het huwelijksvermogensrecht niet. Dat hoeft echter geen belemmering te zijn om ook aan ongehuwd samenwonenden de mogelijkheid te bieden om het ouderdomspensioen te verdelen. Het is moeilijk in te zien waarom bij ongehuwd samenwonen er wel behoefte zou zijn aan bijzonder partnerpensioen en niet aan een verdeling van het ouderdomspensioen. Voor ongehuwd samenwonenden zal conversie dan niet de default moeten zijn, maar alleen worden doorgevoerd wanneer beide ex-partners hier mee instemmen.

Opvallend is dat het bijzonder partnerpensioen voor de ex-partner van de dga niet van deze 50/50 benadering uitgaat. Uit de toelichting wordt niet duidelijk waarom dit verschil is aangebracht en wordt niet onderbouwd waarom voor de ex-partner van de dga een andere regeling zou behoren te gelden dan voor de ex-partner van een niet-dga. Wij houden het voorlopig op onbedoelde fouten in de tekst.

3.4 *Meer mogelijkheden ná conversie*

Op het door de verdelingsgerechtigde ná standaardconversie verkregen eigen ouderdomspensioen is de PW van toepassing. Uitgezonderd zijn slechts art. 58 PW (gelijke behandeling bij toeslagen), alsmede, doch uitsluitend indien de pensioenregeling daarin voorziet, art. 80 PW (waardeoverdracht door pensioenfondsen bij bereiken pensioendatum op grond van de pensioenovereenkomst) en art. 89 PW (bevoegdheid tot waardeoverdracht aan een pensioeninstelling uit een andere lidstaat of een verzekeraar met zetel buiten Nederland bij bereiken pensioendatum op grond van de pensioenovereenkomst). Dit betekent dat bijvoorbeeld wel alle andere vormen van waardeoverdracht kunnen plaatsvinden en dat zelfs uitruil naar een partnerpensioen voor een nieuwe partner mogelijk is, hetgeen een verruiming van de huidige mogelijkheden betekent. Zie het huidige art. 4 PW waarin de art. 58, 61, 71 tot en met 74, 78 tot en met 80 en 85 tot en met 90 PW zijn uitgezonderd.

3.5 *Nieuwe bepalingen voor verdeling van kleine pensioenen*

Pensioenverdeling vindt op grond van de Wet PVS 2021 niet plaats indien op het tijdstip van de scheiding het tijdens de huwelijksperiode opgebouwd ouderdomspensioen minder bedraagt dan de wettelijke afkoopgrens (2019: € 484,09 bruto per jaar).

Meer pensioenen komen straks in aanmerking voor verdeling dan onder de huidige Wvps. Wanneer volgens het voorstel het ouderdomspensioen niet in aanmerking komt voor verdeling, zal het partnerpensioen in principe wel worden verdeeld, waarbij de ex-partner dus de helft van het tijdens de relatie opgebouwde partnerpensioen verkrijgt. In een dergelijke situatie zal vrijwel zeker sprake zijn van een klein bijzonder partnerpensioen dat eveneens onder de afkoopgrens blijft. Hiervoor wordt een speciaal uitruilrecht geïntroduceerd.

De ex-partner die op of ná 1 januari 2021 bijzonder partnerpensioen verkrijgt dat beneden de afkoopgrens blijft, heeft het recht en kan ervoor kiezen om dit bijzonder partnerpensioen om te zetten in een eigen ouderdomspensioen. Van deze mogelijkheid kan de ex-partner tot aan de pensioeningangsdatum van het te verkrijgen ouderdomspensioen gebruikmaken. De pensioenuitvoerder heeft een vergelijkbare mogelijkheid: die kan binnen één jaar ná de scheiding een dergelijk bijzonder partnerpensioen uitruilen in ouderdomspensioen voor de ex-partner, mits de ex-partner daarmee instemt.

3.5.1 *Ons commentaar*

Omdat de contante waarde van een dergelijk bijzonder partnerpensioen laag is, zal de omzetting naar ouderdomspensioen tot een zeer kleine toename van ouderdomspensioen leiden. Het is daarmee een complex element in de wet, dat weinig voordeel biedt. Omdat omzetting is toegestaan tot pensioeningang, is er lange tijd de mogelijkheid van selectie tegen de pensioenuitvoerder.

4. **Verbetervoorstellen ten behoeve van de uitvoeringspraktijk**

Hoewel advisering rondom pensioenverdeling bij scheiding waardevol kan zijn, blijft het in de praktijk vaak achterwege. De vraag is of partijen zelf de gevolgen van hun keuzes kunnen overzien en waar ze daartoe de relevante informatie kunnen vinden. In de gangbare en vrij toegankelijke informatiebronnen, zoals uniforme pensioenoverzichten (hierna: UPO) of www.mijnpensioenoverzicht.nl is deze informatie niet voorhanden. Vaak blijkt daarom pas nadat de afspraken zijn gemaakt en de echtscheiding is geformaliseerd waartoe bepaalde keuzes hebben geleid. Adviseurs lopen tegen dezelfde problemen aan maar weten vaak nog wel via welke kanalen de relevante informatie boven tafel is te krijgen. Voor de uitvoeringspraktijk is het daarom wenselijk dat concretere informatie beschikbaar is omtrent de pensioenopbouw in relatie tot de verdeling bij scheiding. Hieronder geven wij enkele verbetervoorstellen in overweging:

1. Breng alle regelgeving rondom pensioen en scheiding samen in één wet. Dit verhoogt de begrijpelijkheid voor betrokken partijen.
2. Streef naar standaardisering van berekeningswijzen en minder complexiteit.

3. Maak een pensioenplan verplicht bij echtscheiding (verplichte pensioenparagraaf in een echtscheidingsconvenant). Op die manier voorkom je de situatie dat de algemene regels voor verdeling van pensioen tot een onfaire uitkomst leiden. Het vereveningsformulier zoals we dat nu kennen zou daarbij als leidraad kunnen dienen.
4. Laat in het UPO standaard opnemen wat de omvang is van het opgebouwd partnerpensioen per berekeningsdatum, derhalve per de in het UPO opgenomen fictieve ontslagdatum.
5. Verbeter www.mijnpensioenoverzicht.nl zodat makkelijker inzicht kan worden verkregen in de hoogte van het te verdelen pensioen bij verschillende pensioenuitvoerders.
6. Biedt alleen conversie aan en geen verevening meer (en regel daarbij iets voor een "alimentatievervanging" voor ex-partners).
7. Biedt ook voor ongehuwd samenwonenden en bij scheiding van tafel en bed de mogelijkheid van conversie.

5. **Conclusie**

Met de Wet PVS 2021 beoogt de wetgever te bereiken dat in geval van scheiding de pensioenverdeling beter wordt geregeld en nagekomen dan onder de Wvps en minder afhankelijkheid van de gewezen partners blijft bestaan. Dit wordt bewerkstelligd door conversie als standaardregeling te introduceren en de conversie door pensioenuitvoerders automatisch en verplicht te laten uitvoeren. Tijdige indiening van een meldingsformulier is niet langer een voorwaarde om een uitkeringsrecht jegens de pensioenuitvoerder te verkrijgen, hetgeen een welkome verbetering ten opzichte van de huidige regeling is.

Afwijken blijft mogelijk, en dat is goed. Sommige keuzes, zeker de keuze tussen conversie en verving, maken de verdeling van pensioen bij scheiding voor betrokken partijen echter onnodig complex en moeilijk te doorgronden. De reactietermijn om daar invulling aan te geven is weliswaar kort, maar dit hoeft geen probleem te zijn indien een pensioenplan wordt opgesteld voorafgaand aan de scheiding, waarin eventuele afwijkingen zijn vastgelegd. Als partijen bewust iets anders wensen te regelen dan standaardconversie, zullen zij daar ongetwijfeld tijdig uitvoering aan geven.